

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	10.12.2010
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	07.07.2023
Avaldamismärge:	RT I, 07.12.2010, 1

Türi maastikukaitseala kaitse-eeskiri¹

Vastu võetud 26.11.2010 nr 161

Määrus kehtestatakse „Looduskaitseaduse” § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Türi maastikukaitseala kaitse-eesmärk

(1) Türi maastikukaitseala² (edaspidi *kaitseala*) kaitse-eesmärk on looduse mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine, Türi voorestiku väikevoorte, poollooduslike koosluste, nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) I lisas nimetatud elupaigatüüpide – jõgede ja ojade (3260)³, puisniitude (6530*) ja lamminiitude (6450) kaitse ning II lisas nimetatud liigi – hariliku võldase (*Cottus gobio*), kes on ühtlasi III kategooria kaitsealune liik, elupaiga kaitse.

(2) Kaitseala kuulub vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele piiranguvööndisse.

(3) Kaitsealal tuleb arvestada „Looduskaitseaduses” sätestatud piiranguid selles määruses ettenähtud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Järva maakonnas Türi vallas Kirna, Näsuvvere, Pala, Poaka, Tori ja Türi-Alliku külas ning Väatsa vallas Ülejõe külas.

(2) Kaitseala välispiir ja vööndi piir on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

2. peatükk Kaitseala kaitsekord

§ 4. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida ning korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal.

(2) Füüsilise isiku või eraõigusliku juriidilise isiku omandis oleval kinnisasjal viibimine on lubatud, arvestades „Asjaõigusseaduses” ja „Looduskaitseaduses” sätestatut.

(3) Kaitsealal on lubatud jahipidamine ja kalapüük.

(4) Telkimine ja lõkgetegemine on lubatud selleks ettevalmistatud ja kaitseala valitseja tähistatud kohtades ning eramaal omaniku või maavaldaja loal tema maavalduse piires.

(5) Kaitsealal on lubatud kuni 250 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades. Üle 250 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul.

(6) Kaitseala teedel on lubatud sõidukiga sõitmine. Sõidukiga sõitmine väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmine on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, käesoleva kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, kaitseala kaitse korraldamise ja valitsemisega seotud tegevusel, kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel, liinirajatiste hooldamiseks vajalikel töödel ning maatulundusmaal metsamajandustöödel või põllumajandustöödel ning õuemaal.

(7) Kaitseala vetel on lubatud mootorita ja kuni 5 KW mootoriga ujuvvahendiga sõitmine. Üle 5 KW mootoriga ujuvvahendiga sõitmine on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, käesoleva kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, kaitseala kaitse korraldamise ja valitsemisega seotud tegevusel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel.

(8) Kaitsealal on lubatud biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetise kasutamine, välja arvatud poollooduslike koosluste esinemisaladel.

(9) Kaitsealal on lubatud uuendusraie lageraie langi suurusega kuni 1,0 hektarit või suurusega kuni 2 hektarit laiusega kuni 30 meetrit ning turberaie, kusjuures turberaieil tuleb säilitada koosluse liikide ja vanuse mitmekesisus.

(10) Kaitseala valitseja nõusolekul on kaitsealal lubatud:

- 1) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine;
- 2) puhtpuistute kujundamine;
- 3) ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise püstitamine;
- 4) uue maaparandussüsteemi rajamine.

§ 5. Keelatud tegevus

(1) Kaitsealal on keelatud:

- 1) maavara kaevandamine;
- 2) energiapuistute rajamine.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoiminguid;
- 3) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 4) anda nõusolekut väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks;
- 5) anda projekteerimistingimusi;
- 6) anda ehitisluba;
- 7) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee-erikasutusluba, ehitisluba või nõusolekut väikeehitise ehitamiseks.

§ 6. Vajalik tegevus

Kaitsealal on poollooduslike koosluste esinemisaladel vajalik rohu niitmine või loomade karjatamine ning puu- ja põõsarinde harvendamine.

§ 7. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt „Haldusmenetluse seadusele” õiguspärast ootust sellise tegevuse õiguspärasuse suhtes.

(3) Keskkonnaministeeriumil või Keskkonnaametil on keskkonnamõju hindamise järelevalvajana õigus määrata kaitseala kaitseks keskkonnanõudeid, kui kavandatav tegevus võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

¹ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50).

² Kaitseala on moodustatud Järva Maakonnavalitsuse 17. juuni 1992. a määrusega nr 81 „Türi voorestiku kaitseala moodustamine” kaitse alla võetud Türi voorestiku kaitseala baasil. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615-k „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 2 alapunktist 337 hõlmab kaitseala osaliselt Pärnu jõe loodusala ning tulenevalt alapunktist 454 osaliselt Türi-Karjaküla loodusala, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju loodusala kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade kohta kehtivaid erisusi. Käesoleva määruse seletuskirjaga saab tutvuda Keskkonnaministeeriumi veebilehel www.envir.ee.

³ Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

⁴ Kaitseala välispiir on märgitud määruse lisas esitatud kaardil, mille koostamisel on kasutatud Eesti põhikaarti (mõõtkava 1:10 000) LEST 97 1 mm täpsusega (EUREF89) projektsioonis ja maakatastri andmeid seisuga jaanuar 2010.

Ala kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris ning maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

Andrus Ansip
Peaminister

Helir-Valdor Seeder
Põllumajandusminister keskkonnaministri ülesannetes

Heiki Loot
Riigisekretär

[Lisa](#) Türi maastikukaitseala